B&O Bijbel & Onderwijs
40 jaar 1981-2021

MAGAZINE

JAARGANG 24 - NUMMER 3 - SEPTEMBER 2021

Voedt uw kinderen op in de tucht des Heeren
Ouderlijk gezag, wat is dat en hebt u dat nog?

Leven in een post-christelijkemaatschappij (4)
De rusteloosheid van het leven en de rol van sociale media hierin

De nieuwe wet: burgerschap
Burgerschapsonderwijs: aan de slag met LHBTIG!

De levensverandering door Google
Millennials en Google: het nieuwe geloof

Uitgangspunt Bijbel & Onderwijs

Bijbel & Onderwijs wil de christelijke levensbeschouwing in opvoeding en onderwijs integreren. Die levensbeschouwing

- **baseert zich op de Bijbel (bijbelcentrisch).**
- **is gericht op de persoon van Jezus Christus (christocentrisch).**

Colofon

B&O Magazine
Uitgave: stichting Bijbel & Onderwijs
24e jaargang, nr. 3, september 2021.

Periodiek voor donateurs van stichting Bijbel & Onderwijs.

Bestuur
E. Ligtenberg, mevr. drs. I. Matzken MA, ing., ing. W. van der Meer, J. Oudshoorn, L. Snijder

Bureau (kantoor)
Wilgenhof 34, 4283 JB Giessen
Tel. 0183 449 793
Openingstijden
Dinsdagmiddag en donderdagmiddag van 13.00 - 16.00 uur

Redactie
Bestuur

Aan dit nummer werkten mee
drs. A. van der Garde, dr. L. Gassmann, drs. G. Leertouwer, ing. W. van der Meer, ds. T. Niemeijer, dr. Ph. Stringer

Redactie- en correspondentieadres
Wilgenhof 34, 4283 JB Giessen
Tel. 0183 449 793
E-mail: info@bijbelenonderwijs.nl
secretaris@bijbelenonderwijs.nl
Website: www.bijbelenonderwijs.nl

Donateur en opzegging
De donatie aan de stichting Bijbel & Onderwijs bedraagt €15,- en loopt van 1 januari t/m 31 december.
Opzegging dient plaats te vinden vóór 1 december.

Overname van artikelen is alleen toegestaan met toestemming van de redactie.

Testament
Wilt u onze stichting testamentair gedenken? De ten naamstelling dient te luiden: stichting Bijbel & Onderwijs te Giessen. De stichting bezit rechtsgeldigheid en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, dossiernummer 40507771

IBAN nr. NL67INGB0000824575
BIC nr. INGBNL2A

Vormgeving en drukwerkbegeleiding:
WoodyDesign Multimedia, Veenendaal

Deze keer in het magazine:

3 **Vooraf**
Hoe kunnen wij ons beschermen tegen verleiding en misleiding?

4 **Voedt uw kinderen op in de tucht des Heeren**
Ouderlijk gezag, wat is dat en hebt u dat nog?

7 **Leven in een post-christelijke maatschappij (4)**
De rusteloosheid van het leven en de rol van sociale media hierin

10 **Francis Schaeffer**

11 **De nieuwe wet: burgerschap**
Burgerschapsonderwijs: aan de slag met LHBTIG!

14 **Genormeerde methoden in het christelijk onderwijs**
Methodeontwikkeling

15 **De levensverandering door Google**
Millennials en Google: het nieuwe geloof

17 **Achtergrond ideologie**

18 **Kort nieuws**

Vooraf...

Hoe kunnen wij ons beschermen tegen verleiding en misleiding?

Sinds het voorjaar van 2020 was het thema in het nieuws: corona. In 2021 wordt het nieuws nog steeds beheerst door dat virus, maar ook door het thema klimaat en de genderproblematiek. Ondanks het succes (?) van de inentingen wereldwijd is het virus nog niet onder controle. Nee, er wordt ons geadviseerd nogmaals te laten inenten, dit vanwege de nieuwe varianten. In de media wordt nogal negatief gewezen op de houding van christenen in de zgn. Bible Belt. Is dit juist? In die Bible Belt zijn inderdaad gelovigen die zich niet laten inenten. Maar waarom zo duidelijk wijzen naar deze groep? Aanhangers van de leer van Rudolph Steiner, de antroposofie[1], zijn ook vaak tegenstanders van inenten. Deze groep wordt dan bewust (?) niet genoemd. Hun bezwaren zijn niet op de Bijbel gegrond.

> Het mechanisme om het inenten te bevorderen, door angst te creëren, werkt. Er wordt gebruik gemaakt van de psychologie om de mens in de juiste richting te brengen om hiermee akkoord te gaan.

Het tweede beangstigende is de ontwikkeling en promotie van de genderideologie. In twintig jaar tijd is Nederland van voorloper van bijv. het homohuwelijk door de rest van de wereld ingehaald. Ons land is zelfs in de achterhoede beland. De mens in de 21e eeuw probeert alles te veranderen wat de Schepper van het leven zo mooi gemaakt heeft. De vlag van de genderbeweging is gestolen. De Bijbelse regenboog is gekaapt. De grote tegenstander van God, de satan, aapt alles wat de HEERE geschapen heeft na. De *gendervlag* heeft zes banen, *de Bijbelse regenboog heeft zeven banen*. Zeven is het getal van de volheid. Zes is het getal van de mens. **Is het niet triest dat sommige gemeenten die o.a. tot de PKN behoren, deze gendervlag uithangen.**
Het is natuurlijk zeer duidelijk dat de door God geschapen, de eeuwig geldende institutie van het huwelijk tussen man en vrouw, niet in het genderprogramma past. Ze wordt eenvoudig als christelijk, joods vuil op de vuilnisbelt van de geschiedenis geworpen.

Ook de natuurrampen die dit jaar over de wereld gaan, moet ons toch veel te zeggen hebben. Komt dit alles door de opwarming van de aarde? Is Gods hand hierin niet te zien!!! De wereld is nu in staat om de natuur te helpen. China kan nu op een hoogte van 18 kilometer miljarden kuub water verplaatsen naar streken waar droogte heerst. Ook andere landen zijn al ver gevorderd in deze techniek. Het doet denken aan de torenbouw van Babel. Wij mensen willen als God zijn. De mens geeft echter de schuld aan het klimaat. Wij moeten dit veranderen. Was de zonde van ongehoorzaamheid van Adam en ook de hoogmoed niet een gruwel in Gods ogen? Geeft de Bijbel daar niet een duidelijk antwoord op? De zonden van het genderverhaal, de wereldwijde abortusindustrie - Europa wil zelfs abortus tot een mensenrecht maken -, de euthanasie. Deze alle hebben al wettelijk toestemming of zullen het nog krijgen.

Mozes ontving van God duidelijk aanwijzingen voor het volk Israël. Ze zouden gezegend worden. De praktijk was anders. Maar de HEERE God gaf vergeving na boete en berouw. Dit geldt nog steeds, ook voor de wereld.

Laat ons oog gericht zijn op Jezus Christus, zodat we niet door vreemde leringen heen en weer geworpen worden die tot onze val kunnen leiden. We krijgen dagelijks veel informatie, echter test dit alles aan de hand van Gods Woord. Laat ons hart en onze gezindheid daarom gericht zijn op Jezus Christus. Dan kunnen we vrucht dragen: tot Gods eer. ■

Jan Oudshoorn

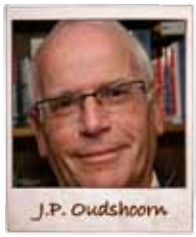

De heer Oudshoorn
is secretaris van B&O

1. Zie voor meer informatie over deze denkrichting en https://bijbelenonderwijs.nl/occult-en-licht/antroposofie-de-leer-van-rudolf-steiner/ en https://bijbelenonderwijs.nl/occult-en-licht/antroposofie/.

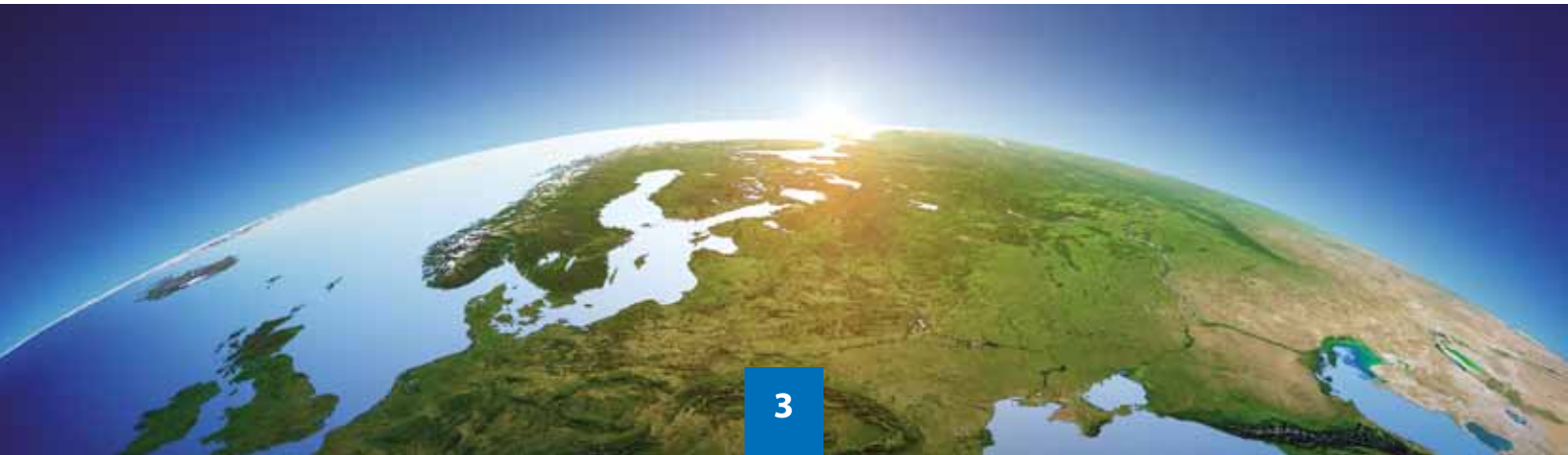

Voedt uw kinderen op in de tucht des Heeren (Ef 6: 4)

Ouderlijk gezag, wat is dat en hebt u dat nog?

Dochters Máxima en Willem-Alexander willen vaccinatie: 'Was hun beslissing'

Op 7 juli jl. stond op de site van nu.nl[1]: 'Amalia, Alexia en Ariane worden gevaccineerd tegen COVID-19, meldt koning Willem-Alexander woensdag. "De prinsessen hebben heel duidelijk laten weten dat het ***hun beslissing*** was, in ***overleg met ons***", zo zei de koning tijdens het staatsbezoek aan Duitsland. De zeventienjarige Amalia, de zestienjarige Alexia en de veertienjarige Ariane komen allen in aanmerking voor een prik. Amalia en Alexia ***mogen helemaal zelfstandig beslissen*** over hun vaccinatie, omdat ze ouder zijn dan zestien. Ariane ***beslist in principe samen met haar ouders.*** Als die niet willen dat het kind wordt gevaccineerd, terwijl het kind dat zelf wel wil, ***dan is de wens van het kind doorslaggevend***.'

Dit voorbeeld haal ik aan niet om over vaccinatie of over de rol van onze koning te spreken, maar om te **illustreren hoe het ouderlijk gezag in Nederland wordt gezien.** Ik zal eerst ingaan op de wettelijke kaders, daarna de instructie vanuit de Bijbel, een aantal waarschuwingen richting school, maar ook de kerkelijke gemeente en tot slot een aansporing voor ouders.

Begin en eind van het ouderlijk gezag

Bent u de biologische moeder? Dan krijgt u automatisch het ouderlijk gezag. Voor vaders geldt: Bent u getrouwd of heeft u een geregistreerd partnerschap met de moeder op het moment van de geboorte? Dan krijgt u automatisch het gezamenlijk gezag. Het grote probleem van iedere zwangerschap buiten het huwelijk wordt direct duidelijk!

Wanneer eindigt het gezag? Het gezag eindigt als het kind 18 wordt, maar u moet uw kind dan nog wel onderhouden tot het 21 jaar is. Een echtscheiding leidt in principe niet tot beëindiging van het ouderlijk gezag.

Izaäk zegent Jacob. Bron: www.statenvertaling.net/kunst/grootbeeld/1023.html

Een zwanger meisje boven de 16 kan door de rechter meerderjarig verklaard worden. Onder de 16 jaar is dit niet mogelijk, maar benoemd de rechter een voogd. Dat kunnen de eigen ouders zijn, maar dat hoeft niet! Hier klinkt nog de echo van een Bijbels geluid dat het ouderlijk gezag eindigt als zoon of dochter zelf in het huwelijk treedt.

Wat is ouderlijk gezag?

Voorheen werd dit ook wel ouderlijke macht genoemd en dit is het gezag dat de meerderjarige ouders over het minderjarige kind niet alleen **mogen** maar ook **moeten** uitoefenen. In het Burgerlijk Wetboek, artikel 247, staat, dat het ouderlijk gezag de **plicht** omvat en het **recht** van de ouder om zijn minderjarig kind te verzorgen en op te voeden.

Onder verzorging en opvoeding worden mede verstaan de zorg en de verantwoordelijkheid voor het **geestelijk en lichamelijk welzijn en de veiligheid** van het kind en ook het bevorderen van de **ontwikkeling van zijn persoonlijkheid.** Het gaat dus niet alleen om eten, drinken en een dak boven het hoofd, maar ook het geestelijk welzijn en de persoonlijke ontwikkeling. In de verzorging en opvoeding van het kind mogen de ouders geen geestelijk of lichamelijk geweld of enige andere vernederende behandeling toepassen.

Het ouderlijk gezag omvat mede de verplichting van de ouder om de ontwikkeling van de band van zijn kind met de andere ouder te bevorderen. Veel problemen die kinderen in de jeugdzorg brengen, hebben hun oorzaak in een 'onevenwichtige' opvoeding. Dus zonder een (biologische) vader en een (biologische) moeder. Hij is een 'papa's jong' of 'zij heeft een betere relatie met haar moeder' is een vruchtbare bodem voor latere problemen. We zien dit in de Bijbel bij Ezau en Jakob. Het ouderlijk gezag stopt niet bij een echtscheiding en het kind heeft recht op een gelijkwaardige verzorging en opvoeding door beide ouders.

In sommige gevallen stopt de rechter het gezag met een gezagbeëindigende maatregel. Dit kan gebeuren, als het kind slecht wordt behandeld. Ontheffing en ontzetting zijn echter zware maatregelen, die alleen worden toegepast als daar ernstige aanleiding toe is. Vaak gaat het dan om gevallen waarin het kind mishandeld, ernstig verwaarloosd of misbruikt wordt.

1. https://www.nu.nl/koningshuis/6144176/dochters-maxima-en-willem-alexander-willen-vaccinatie-was-hun-beslissing.html

Welke instructie geeft God in Zijn Woord?

Het Woord gezag in de Bijbel (Exousia, Grieks) kan beschreven worden als de vrijheid om iets te doen, zoals je dat zelf wenst. Omdat God de Schepper en Onderhouder van deze wereld is, is gezag vanuit de Bijbel altijd gedelegeerd gezag. Vanuit Zijn **scheppingsontwerp** (man en vrouw schiep Hij hen, Gen 1:27) komt een **scheppingsopdracht**: *Weest vruchtbaar en wordt talrijk, vervult de aarde en onderwerpt haar, heerst over de schepping* (Gen 1:28). De zondeval heeft de gezagspositie van de mens echter aangetast. De vrijheid om iets te doen, zoals je dat zelf wenst, is onvoldoende, omdat dat gericht is op de eigen behoeftebevrediging en ten koste gaat van je naaste of de schepping.

Naast vrijheid is daarom inzicht en wijsheid nodig, maar ook zelfbeheersing, moed en zachtmoedigheid om het gezag in een bepaalde situatie tot zegen te laten zijn. Gezag betekent ook kracht hebben om te kunnen beschermen. Ouders dienen hun kinderen te beschermen en niet alleen fysiek, maar juist in hun denken, voelen en geloven. Gezag heeft ook te maken met het hebben van de mogelijkheid om iets te doen. Denk hierbij aan financiële mogelijkheden om voedsel, onderdak, maar ook schoolmiddelen, een sportabonnement of vakantie voor hun kinderen te kunnen betalen. Omdat niet alles kan, moeten er keuzes gemaakt worden en dat vraagt ook om ouderlijk gezag.

Het is duidelijk dat (kleine) kinderen zichzelf niet kunnen beschermen, voeden en verzorgen. Ouderlijk gezag is dus opvoeden en koesteren, brengen tot volwassen persoonlijkheid, zodat kinderen ook zelf weer in staat zijn om ouderlijk gezag uit te oefenen.

Het einddoel van de opvoeding: Aan welke voorwaarden moet uw zoon of dochter voldoen om te kunnen trouwen?

Van de kinderen wordt daarom gevraagd:

- Eer uw vader en uw moeder.
- Kinderen, weest uw ouders gehoorzaam in de Heere, want dat is recht. (Ef 6:1).
- Ontzag te hebben voor hun ouders (Lev 19:3).
- Ouders niet te verachten, ook niet in de ouderdom (Deut 27:16, Spr 23:22).
- De onderwijzing te accepteren (Spr 1:8).
- Voor hun ouders tot een zegen te zijn (Spr 30:11).

Kinderen, ***gehoorzaamt uw ouders in alles****, want dit is welbehaaglijk in de Heere* (Col 3:20). *Gelijk gij* ***te allen tijde gehoorzaam*** *bent geweest* (Fil 2:12). In de kleine woordjes 'alles' en 'altijd' daar zit de crux van het opvoeden. Paulus schrijft, *dat gij [wel] dienstknechten der zonde waart, maar [dat] gij [nu]* ***van harte gehoorzaam*** *geworden zijt* (Rom 6:17).

Alleen als wij zelf in de juiste gezagspositie t.a.v. God staan, kunnen wij het ouderlijk gezag in overeenstemming met de Bijbel toepassen. Als ik zelf ergens niet gehoorzaam in ben, dan kan ik ook mijn kinderen op dit punt niet opvoeden.

We zien dat rokende ouders veel vaker rokende kinderen krijgen. Hetzelfde geldt voor alcohol- en drugsgebruik, maar ook t.a.v. seksualiteit.
Of wat te denken van matigheid, vrijgevigheid, doorzettingsvermogen, naastenliefde, liefde voor God en zijn Woord. Dat God de ongerechtigheid van de ouders bezoekt tot in het derde en vierde geslacht is een ernstige waarschuwing voor alle ouders om ernst te maken met de invulling van het ouderlijk gezag zeker als we rondkijken in de Nederlandse maatschappij.

Geboorte en wedergeboorte

We zagen al, dat ouderlijk gezag wordt verkregen door geboorte. Dit blijkt niet alleen uit de Bijbel, maar ook uit de wetten van de biologie. Ouders geven volgens de wetten van de erfelijkheid hun genetische informatie door aan de kinderen. Charles Murray schrijft in zijn boek *Human Diversity*[2] dat geslacht, ras en klasse genetisch bepaald zijn. Ouderlijk gezag en opvoeden van niet 'eigen kinderen' is daarom een moeilijke taak.

2. Human Diversity, The Biology of Gender, Race and Class (2020)

In Johannes 1:13 wordt een belangrijke parallel en ook een onderscheid beschreven tussen geboorte en wedergeboorte: *niet door de wil van een man, maar uit God geboren*. Een kind wordt verwekt door de wil van een man. Bij de wedergeboorte is het niet de wil van een man/mens maar 'uit God'. De wedergeboorte herstelt de ouderlijke gezagsrelatie met God als Vader. Naast de liefdesrelatie van God als Vader naar ons Zijn kind is daar ook het hartsverlangen van ons als kind om Hem gehoorzaam te zijn. Iemand die (in toenemende mate) ongehoorzaam is aan God en Zijn Woord. Hoe kan degene dan zeggen, dat hij wedergeboren is en een christen?

We zagen, dat het ouderlijk gezag, volgens de Nederlandse wet, ook het geestelijk welzijn van het eigen kind betreft. Hoe kunnen we dat beter invullen dan door:

- dagelijks te spreken met onze kinderen over de relatie met God;
- door te bidden voor en met onze kinderen tot God;
- het dagelijks (voor)lezen uit de (kinder)bijbel;
- het meenemen / wegbrengen naar gemeentelijke activiteiten zoals jeugd, eredienst, catechisatie, bidstond, zendingsavonden, etc;
- het kiezen van een bijbelgetrouwe christelijke school in basis- en voortgezet onderwijs (vraagt u maar eens naar de plaats van gebed en de Bijbel in het docentenkorps!).

Tot het kind de jaren van onderscheid heeft bereikt en kan onderscheiden tussen goed en kwaad, leven en dood. Ja, Christus zelf heeft leren kennen als Heiland en Heere!

De wettelijke plicht om voedsel en een bed/dak aan uw kind te geven, daar zullen degene die dit lezen wel aan voldoen, maar voldoet u ook aan de geestelijke taak van de opvoeding?

Opgelet: Ouderlijk gezag en het schoolgezag, kerkgezag en het gezag van de overheid

Vanwege leerplicht besteedt u als ouder een deel van de opvoeding uit aan de school. Het belang van schoolkeuze hebben we zojuist al benoemd. Er kan echter een gezagsconflict ontstaan tussen de ouders en de school en de overheid zoals recent te zien was op het Gomarus-college.[3] Mag of moet een school de ouders inlichten bij ongewenst gedrag van het minderjarig kind op school?

Gomarus-college, foto: persgroep

Ook in de kerkelijke gemeente kan dit spelen m.b.t. voorganger, oudsten of jeugdleiding. Er is geen 'kerkplicht', u kiest zelf naar welke gemeente u gaat. De gemeente is een verlengstuk van de opvoeding, maar komt daarvoor niet in de plaats. Op het gebied van roken, drinken, uitgaan en relaties hoe staat uw gemeente daarin? Mag/moet een voorganger informatie achterhouden over zondige gedragingen van het kind t.o.v. de ouders? **Ik zie vanuit de Bijbel geen reden waarom het ouderlijk gezag aan de kant zou worden geschoven ten gunste van school, kerk of overheid.** Wel is het verstandig dat het tijdstip en de plaats zorgvuldig wordt gekozen als school, kerk of overheid met het ouderlijk gezag praat al dan niet in bijzijn van het kind. Een weerbarstige, weerspannige zoon kon door de ouders bij de oudsten van de stad gebracht worden, maar niet andersom.
Hoewel de leeftijd voor roken, drugs en alcohol op 18 jaar zijn gezet, kunnen relaties al vanaf 12 jaar worden aangegaan. Online games, films en muziek in de leeftijdscategorie 12+ bevatten zoveel expliciet zondig materiaal dat kinderen beïnvloedt. Vertrouwen op de leeftijdsrichtlijnen en verder niets doen is echt onvoldoende om te spreken van geestelijk opvoeden.

Een aansporing voor u!

Weten we nog, dat kinderen een geschenk van de Heere zijn (Ps 127:3)? En dat wij de Heere behoren lief te hebben met ons hele hart waarbij Zijn geboden in ons hart zijn en dat wij deze bij onze kinderen behoren in te prenten (Deut 6: 6,7)? Weten wij nog wat tuchtigen inhoudt thuis en in de gemeente?
God bewijst barmhartigheid aan duizenden die God liefhebben en zijn geboden bewaren, maar wie vertelt dat de kinderen? Weinig kinderen horen het evangelie nog op school, wedergeboorte behoort niet tot de pedagogische doelstelling op de meeste christelijke scholen. Wereldgelijkvormigheid wel.

Er ligt een door God gegeven taak waarvan de kern nog steeds in de Nederlandse wet aanwezig is op uw en mijn schouders. Als niet voor het twaalfde levensjaar een Bijbels fundament is gelegd, hoe zal uw kind dan kunnen blijven staan in onze maatschappij. Wij moeten bekwaam zijn om te onderwijzen, geduldig, met zachtmoedigheid de dwarsdrijvers (ook van overheidswege) te bestraffen. Misschien geeft God nog dat enigen van hen tot erkentenis van de waarheid komen, ontnuchtert, tot de wil van Hem en los uit de valstrik (2Tim 2:14-26). Geef uw ouderlijk gezag niet prijs! ■

Swawek van der Meer

Ing. W. van der Meer is na een internationale carrière nu penningmeester van de zendingsorganisatie NGW en ook penningmeester van B&O.

3. https://nos.nl/artikel/2374335-kamer-boos-over-school-die-leerlingen-dwong-uit-de-kast-te-komen-zeer-onveilig ; https://www.rd.nl/artikel/886242-experts-onderwijsrecht-op-de-bres-voor-refoscholen

Leven in een post-christelijke maatschappij (4)

De rusteloosheid van het leven en de rol van sociale media hierin

De snelheid van het leven

Eén van de meest ingrijpende maatschappelijke ontwikkelingen van de laatste tijd heeft te maken met de snelheid van het leven. Het bekende 'tijd is geld'- motto heeft het tempo van het maatschappelijke leven de laatste tijd behoorlijk opgeschroefd, met alle gevolgen van dien. 1 miljoen Nederlanders leeft momenteel met psychische klachten en een kwart van onze bevolking wordt wel eens voor psychische klachten behandeld. Depressie en burn-out zijn steeds meer voorkomende problemen en nemen in versneld tempo toe. Het begint erop te lijken dat velen het hoge tempo van het leven niet meer aankunnen.

Het scheppingsritme

In Genesis 1 lezen we over de eerste 'werkweek' van de Heere God. Het is opvallend dat de dagen niet zomaar in elkaar overliepen, maar een duidelijk begin en einde kenden. De dagen begonnen met het spreken van God en eindigden met de woorden: 'en het was alzo', een soort 'amen' op de dag! Er was dus een ritme van avond en morgen, dat de Heere God direct al in het begin in de scheppingsorde vastlegde. Daarnaast lezen we in Genesis 2: 1-3 over de zevende dag, die de Heere God zegende en als rustdag heiligde. In Exodus 31: 17 lezen we, dat de Heere deze dag gebruikte om 'te rusten en adem te scheppen'. Het is een dag om verkwikt te worden met drie grondbeginselen:

- Het gedane werk krijgt betekenis.
- De erkenning dat het werk klaar is.
- Voldaanheid en blijdschap over het gedane werk.

Het ritme van de schepping, waarin de Schepper na zes dagen werken één dag volkomen rust inlast, is geen luxe maar een noodzaak om goed te kunnen functioneren.

Voorbeelden uit de Bijbel

Eén van de mooiste voorbeelden, waaruit blijkt dat rust van levensbelang is, vinden we in de geschiedenis van Jakob. Toen hij zijn broer Esau ontmoette, bood Esau zijn broer Jakob aan hem te begeleiden op de verdere reis. Hierop antwoordde Jakob zijn broer Esau: *Mijn heer weet dat de kinderen teer zijn, en dat ik kleinvee en zogende runderen bij mij heb; zou men die één dag al te zeer jagen, dan zou de gehele kudde sterven. Mijn heer trekke toch vóór zijn knecht uit en ik wil op mijn gemak verder trekken naar de tred van het vee, dat vóór mij uitgaat, en naar de tred van de kinderen…* (Genesis 33: 12-14). Jakob koos er voor om zich niet te haasten, maar op zijn gemak verder te trekken. Hier zien we Jakob als een herder die weet wat zijn kinderen en vee aan kunnen en wat te veel voor hen zou zijn.

David kende ook zo'n Herder, die hem tot rust kon brengen in de moeilijkste situaties van het leven: *Hij doet mij nederliggen in grazige weiden* (Psalm 23: 2), en *Waarlijk, mijn ziel keert zich stil tot God* (Psalm 62: 2, 6).

In het Nieuwe Testament wordt de Heere Jezus geconfronteerd met mensen zonder herder: *Toen Hij de scharen zag, werd Hij met ontferming bewogen, daar zij voortgejaagd en afgemat waren als schapen die geen herder hebben* (Mattheüs 9: 36).

Als de Heere onze Herder is, dan leert Hij ons te leven volgens het ritme van de schepping. Dan leren we dat de dag met Gods Woord begint en eindigt met: 'En het was alzo' oftewel het 'amen' op de afgelopen dag. Dan gaan we beseffen dat één dag in de week aan Hem gewijd is om tot rust te komen, adem te scheppen om zo op krachten te komen voor de nieuwe week die voor ons ligt. Velen worden in de huidige maatschappij voortgejaagd met als gevolg dat velen afgemat rondlopen, de levensvreugde ontbreekt en ons leven wordt doelloos.

> **“De mooie tuin van ons leven wordt al gauw overwoekerd door het snelgroeiend onkruid, waardoor we de mooie planten niet meer opmerken. Soms moet er heftig gesnoeid worden om de tuin weer op orde te krijgen!”**

Waar haal ik de tijd vandaan?

Vaak voelen we de tijd als fijn zand door onze vingers glijden. Onze wereld is vol ongeorganiseerde mensen, die de grip op hun tijd volledig kwijt zijn. Kenmerkend voor deze mensen is, dat ze afspraken vergeten, chaos op hun bureau of in huis hebben, vermindering van zelfwaardering ervaren, tijd in onzinnige activiteiten steken, geen enthousiasme over het werk hebben, persoonlijke relaties staan onder druk en de relatie met God stelt niet veel meer voor.
Hoe wordt je weer meester over je tijd, hoe deed de Heere Jezus dit toch allemaal? Hij had geen auto, vliegtuig of internet, maar toch was zijn leven vruchtbaar en doelgericht. Hoe zou de Heere Jezus in onze haastige wereld passen? Hij wist wat zijn missie was en kende zijn beperkingen!

De mooie tuin van ons leven wordt al gauw overwoekerd door het snelgroeiend onkruid, waardoor we de mooie planten niet meer opmerken. Soms moet er heftig gesnoeid worden om de tuin weer op orde te krijgen!
Moeder Theresa zei over stilte: *‘God kan niet gevonden worden in het lawaai van de rusteloosheid. God is een God van stilte. Zie hoe de natuur, de bomen, de bloemen in stilte groeien, zie de sterren, de zon en de maan, hoe ze in stilte bewegen. Hoe meer wij in stil gebed ontvangen, hoe meer we in het actieve leven kunnen geven.’*
Stilte wordt wel als ‘vreemdelingschap in de wereld’ gezien. En juist deze stilte is onmisbaar om Gods stem te horen.

Mozes luisterde in stilte naar Gods stem en God openbaarde Zich aan hem. Aäron luisterde naar de stem van het volk, naar hun klachten, eisen en verlangens, wat tot een enorme teleurstelling leidde.

De rol van sociale media

In 1971 werd de eerste e-mail verstuurd, sindsdien is er heel veel veranderd. Er zijn nu vele manieren om met elkaar te communiceren, via Facebook, Whats App, Twitter, Instagram, enz. 95% van de jongeren van 12-35 jaar maakt gebruik van internet. Van de 12-18 jarigen is 25% dagelijks 3-5 uur bezig met sociaal media en 10% zelfs meer dan 5 uur! Hierbij dient opgemerkt te worden dat meisjes nog meer dan jongens op sociale media zitten. Men heeft zich afgevraagd waarom sociale media zo intensief gebruikt wordt:

- Men vindt het leuk.
- Er is contact met anderen.
- Uit verveling.
- Kijken naar anderen.
- Geen informatie willen missen.

Wat dit laatste betreft heeft de helft van de jongeren last van FoMo: *‘Fear of Missing Out’!* Men is bang om iets te missen en is constant aan het controleren of informatie binnengekomen is. Dit leidt tot asociale situaties, bv. tijdens gesprekken en het eten.
Els van Dijk, directeur van de EH, schreef hier het volgende over: *‘Nog niet zolang geleden zaten de studenten na afloop van een college op de trappen met elkaar over de les na te praten. Nu checken ze allemaal hun iPhone om te zien wat ze allemaal tijdens het college gemist hebben’.* Naast de vele voordelen die internet met zich meebrengt, zijn er ook veel gevaren te noemen.

Schoolprestaties staan onder druk

De vele uren die leerlingen met sociale media bezig zijn, kunnen niet aan hun huiswerk besteed worden. Huiswerk maken met een aandacht vragende iPhone naast je, bevordert de concentratie niet!

Negatief zelfbeeld

Via sociale media krijgen we vaak te maken met een ideaalbeeld. Het wordt vaak mooier voorgesteld dan het in werkelijkheid is. Brits onderzoek wees uit dat Instagram, bij met name veel meisjes, tot een negatief zelfbeeld leidt. Via Photoshoppen wordt vaak een onwerkelijk beeld getoond.

Slapeloosheid

Het vele turen naar een blauw scherm is niet alleen slecht voor de ogen, maar het berooft ons ook van de nachtrust. Als de uren voor het slapengaan intensief naar het scherm gekeken wordt, zal de aanmaak van melatonine verstoord worden en is het lichaam niet in staat om te gaan slapen, maar staat nog in de 'werkstand'. Veel jongeren nemen hun iPhone mee naar bed en willen, zelfs in de nacht, niets missen. Hierdoor neemt de concentratie af en wordt een goede gezondheid bedreigd.

Verslavend

Volgens onderzoek van CBS kan 25% van de meisjes niet meer zonder Whats App, Facebook of Instagram. NRC publiceerde onlangs een artikel, waarin oudmedewerkers van Facebook, Google en Apple hun zorgen uitten over het verslavende effect van sociale media. Bij meisjes heeft verslaving meer te maken met contacten leggen en het ontvangen van re-tweets en likes, bij jongens meer met entertainment. Likes ziet men als een beloning, waardoor men zich uitslooft om nog meer likes te ontvangen, wat verslaving in de hand werkt.

Daarnaast maakt onderzoek duidelijk dat onder de 12-17 jarige jongeren, die actief zijn op sociale media, een vergrote kans (5x) bestaat om aan drugs, nicotine en alcohol verslaafd te raken.

Veranderingen van ons brein

Uit onderzoek blijkt, dat door intensief internetgebruik veranderingen in onze hersens optreden. We gebruiken die op een andere manier, waarmee het neurale circuit verlegd wordt. Robert Jan Hendriks schrijft hierover:

Het is niet meer belangrijk om parate kennis te hebben, maar hoe en waar je de informatie kunt ophalen. Ons geheugen wordt onbewust verlegd naar een extern geheugen: internet. Via internet hebben we te maken met een 'overaanbod aan informatie'. De hersenen moeten dan erg veel verwerken en ontwikkelen het vermogen om informatie snel te verwerken en te selecteren. Onderzoek wees uit dat de prefrontale cortex hierdoor aan het veranderen is. Het menselijk brein komt zo steeds dichter bij het computerbrein, waarmee we steeds meer verweven raken. Daarnaast hebben we te maken met een krimp van het hersendeel dat verantwoordelijk is voor onze spraakvermogens, emoties, geheugen en zintuigelijke waarneming: 'Use it or lose it'.

Eenzaamheid

HP de Tijd schreef onlangs over vereenzaming onder jongeren. Ze hebben genoeg contacten via sociale media, maar weinig echte vrienden. Door het gebruik van sociale media blijkt men juist minder sociaal te worden. Psychiater Bram Bakker schrijft over een toename van psychische klachten met name onder jongeren en toenemende schade aan geest- en denkvermogen. Face-to-face communicatie wordt voor jongeren steeds moeilijker zoals ook het omgaan met ongemakkelijke gevoelens. **Overmatig gebruik van sociale media veroorzaakt regelmatig depressie, groepsdruk, eetstoornissen, concentratieproblemen, relatieproblemen en met name door zelfpromotie: narcisme! In het 'echte leven' blijkt men toch juist contactarm te zijn.**

Pesten

Juist de sociale media zijn een eenvoudig instrument om iemand te pesten of iemand sociaal gevangen te nemen. Veel gebruikers van dit medium hebben hier al ervaring mee, vandaar dat de groepsdruk dan ook zo hoog is. Voor een gezonde eigen mening is weinig ruimte. Ook door de sociale media kunnen jongeren terechtkomen in de macht van misdaad en mensen met slechte bedoelingen. Ongewenste foto's van kinderen op internet en het dreigen om ongewenste foto's te plaatsen, drijft vele jongeren soms tot wanhoop.

Toegang tot porno

Pornografie is een nieuwe wereldwijde plaag. Het gaat hierbij om de schending van de menselijke geest en afbeeldingen van het kwaad. Terwijl we ons druk maken over de zuiverheid van het water, de lucht en het voedsel, wordt onze wereld steeds meer besmet met deze onreinheid voor de menselijke geest.

Ons lichaam kent mechanismen om besmetting tegen te gaan. Maar onze geest kent deze mechanismen niet. Pornobeelden nestelen zich blijvend in ons geheugen en zijn vrijwel niet meer te verwijderen.

De pornosites kennen meer bezoekers dan Netflix, Amazon en Twitter met elkaar! Vele miljarden euro's worden besteed aan porno. In Amerika meer dan aan voetbal, basketbal en honkbal samen!

Onderzoek maakt duidelijk dat 25% van alle internetgebruikers porno bekijkt, waarvan 10% van de jongeren dagelijks. Drie factoren spelen hierbij een belangrijke rol: *toegankelijkheid, betaalbaarheid en anonimiteit,* kortom porno via internet is gemakkelijk, goedkoop en anoniem!

Uit dit onderzoek blijkt dat regelmatige gebruik van pornosites invloed heeft op ons geluk, productiviteit, relaties en het functioneren in de maatschappij. Gebruikers van porno hebben vaak een 'sluier" voor het gezicht. Ze zijn beroofd van eigenwaarde en gaan zich steeds meer 'dierlijk' voelen. Er zijn steeds weer nieuwe opwindende lustprikkels nodig, waardoor de drang ontstaat naar steeds meer en heftiger beelden om aan deze lustbehoeften te kunnen voldoen. Zo wordt men van vrijheid beroofd en in slavernij gezogen. Het is bekend dat 10% van alle mannen pornoverslaafd is!

Hersenonderzoek heeft uitgewezen dat door pornogebruik de lustsystemen in de hersenen overgeactiveerd worden, waardoor de gezonde lusten verdwijnen en de belangstelling voor vrouw en kinderen verdwijnt. Zo raken mannen hun vrouwen kwijt, vrouwen hun mannen en kinderen hun ouders! We kennen allemaal wel de campagnes tegen roken en alcohol, middelen waardoor ons lichaam kapot gemaakt wordt. Niemand heeft het echter in onze maatschappij over een campagne tegen porno, hoewel porno zeker net zo schadelijk is, niet alleen voor de geest, maar ook voor het lichaam!
Zo zien we dat de rusteloosheid in ons leven veel kapot maakt. Meer dan ooit is het belangrijk om in deze wereld dicht bij onze Goede Herder te blijven en zijn rust te beleven! ■

Theo Niemeijer

Ds. Niemeijer is emeritus predikant, schrijver, spreker en redacteur van Het Zoeklicht.

Francis Schaeffer

Wie kent nog het werk van deze Amerikaanse theoloog, filosoof en predikant? Hij is bekend om zijn boeken en het oprichten van de gemeenschap L'Abri in Zwitserland. Hoe indrukwekkend zijn bijv. de boeken *Hoe zouden wij dan leven?* met als ondertitel *Over opkomst en verval van de westerse cultuur* en *De kerk tegen het eind van de 20e eeuw.* De auteur Sarah H. Leslie heeft op de site *Herescope: Valse Profeten* een uitgebreid artikel over het denken van de huidige valse profeten geschreven waarin ze dankbaar gebruik maakt van de zienswijze van Schaeffer. Boven het artikel staat de tekst uit Marcus 13: 22. Enkele delen uit de inleiding van haar bijdrage worden overgenomen.

Valse profeten

Christenen hebben de neiging om alleen aan valse profeten te denken in termen van verkondigers van ketterse religieuze leerstellingen binnen de kerk. Wij herkennen ook valse profeten in sekten, het occultisme en de newage-beweging. Maar in de laatste halve eeuw zijn we ook getuige geweest van de opkomst van valse profeten vanuit schijnbaar seculiere zienswijzen in de samenleving zoals progressivisme, humanisme en postmodernisme. Deze zienswijzen komen echter met hun eigen geloofssystemen, ethische codes en gedragsnormen. Met andere woorden, deze goddeloze systemen promoten een andere spiritualiteit, gebaseerd op valse stellingen die niet volgens de Bijbelse Waarheid zijn. In ons leven hebben we gezien hoe voorstanders van deze wereldbeelden hun invloedplatforms gebruiken om hun dogma's te verkondigen.
Het was wijlen dr. Francis Schaeffer die ons meer dan vijftig jaar geleden wees op die nep of valse profeten. Hij signaleerde de opkomst van een wetenschap die door de technologie zou worden versterkt en door de media zou worden doorgegeven. Hij waarschuwde, dat hun onjuiste feiten dodelijk konden zijn.

Onder de kop *De moderne mens, de manipulator* schrijft Leslie: In 1970 waarschuwde dr. Francis Schaeffer de kerk voor de opkomst van progressivisme, humanisme en postmodernisme. Hij schreef specifiek over die moderne mens in hoofdstuk 7 van zijn boek *De kerk aan het eind van de 20e eeuw.* Met grote vooruitziende blik voorspelde hij:

Het is duidelijk: de toekomst staat open voor manipulatie. Wie zal het manipuleren doen? Zal het de nieuwe elite zijn aan de kant van het gevestigde totalitarisme of de linkse elite? Welke kant ook wint of wie in de toekomst de politieke of culturele macht krijgt, hij zal de beschikking hebben over manipulaties die geen enkele totalitaire heerser in het verleden ooit heeft gehad. Geen van deze zijn nog toekomst; ze bestaan allemaal vandaag, wachtend om gebruikt te worden door de komende manipulators. ■

Ook op de site van B&O staat een artikel over Schaeffer: https://bijbelenonderwijs.nl/bijbel-en-onderwijs/een-nieuwe-schaeffer-2.

Op 1 augustus 2021 is een nieuwe wet in werking getreden over burgerschap in het onderwijs. De titel ervan suggereert bescheiden, dat slechts sprake zou zijn van een verduidelijking van de burgerschapsopdracht. Tijdens de wetsbehandeling bleek echter duidelijk, dat scholen indringender dan voorheen te horen krijgen wat wel en niet acceptabel is. En dat burgers met een klassiek Bijbelse overtuiging iets uit te leggen hebben. Wat staat scholen en ouders te doen?

Geen nooduitgang

Onder Bijbelgetrouwe christenen is soms het geluid te horen, dat het beter zou zijn om het bekostigde onderwijs de rug toe te keren. De gedachte leeft dat je van de door de overheid betaalde scholen, of ze nu openbaar zijn of bijzonder, meer last hebt dan lust. De burgerschapswet zou die gedachte kunnen versterken. Zou het niet beter zijn om uit eigen zak een school te stichten of om thuisonderwijs te gaan geven? Dan heb je toch veel meer vrijheid om naar eigen wens te zorgen voor Bijbelgetrouw onderwijs? Die mogelijkheid is echter niet zo reëel als het lijkt. De positie van thuisonderwijs blijft namelijk zorgelijk, voor zover ouders die intensieve taak al aankunnen. Diverse gemeenten blijven proberen hun vrijstelling van de leerplicht ter discussie te stellen. En voor kinderen die al schoolonderwijs hebben gevolgd, is overstappen op thuisonderwijs in beginsel niet toegestaan. Voor niet-bekostigde scholen maakt de burgerschapswet het er ook niet beter op. Deze scholen moeten, nu ook in het voortgezet onderwijs, voldoen aan de burgerschapswet. Dat kan weliswaar als een forse inbreuk op dit particulier initiatief gezien worden, maar daar zullen scholen het wel mee moeten doen. Wellicht is het daarom voor de meeste ouders raadzamer om te streven naar een verantwoorde uitwerking van de wet dan te zoeken naar een nooduitgang.

Burgerschap vanzelfsprekend

Bij alle discussie die over de burgerschapswet gevoerd is, moeten we de gemeenschappelijke basis niet uit het oog verliezen: alle scholen (willen) werken aan burgerschapsonderwijs. Ook bij ouders zijn geen bezwaren te horen tegen burgerschapsonderwijs als zodanig. Dat is logisch, want burgerschapsvorming behoort eigenlijk tot het DNA van een school, ook als er geen wettelijke opdracht zou zijn. Christenen hebben daar vanzelfsprekend een geheel eigen visie op. De theoloog en pedagoog Herman Bavinck bijvoorbeeld hanteerde ruim een eeuw geleden als kerntekst voor het christelijk onderwijs 2 Timotheus 3:17: opdat de mens die God toebehoort, volmaakt zou zijn, tot elk goed werk volkomen toegerust. Het gaat bij burgerschap allereerst om mensen die God toebehoren, maar dat zijn ook mensen die tot alle goed werk richting de naaste zijn toegerust. Het dubbele liefdegebod dus. Christenen hebben kennelijk een duidelijk beeld van burgerschap. Het zou daarom ongelukkig zijn als door polarisatie over de wet in het publieke debat de indruk ontstaat, dat bepaalde ouders of scholen tegen burgerschapsonderwijs zouden zijn.

Het is goed om hier te vermelden dat de ruimte voor scholen om hun eigen burgerschapsverhaal uit te dragen voluit blijft bestaan. De regering heeft dat bij herhaling bevestigd. De wet gaat juist uit van de opdracht van de school om in het schoolplan de eigen visie op het onderwijs te

formuleren. In het toezicht moet de inspectie uitgaan van die visie. Dat schept voor christelijke scholen de verantwoordelijkheid om die ruimte voluit te benutten. Minister Slob verweet de besturenorganisaties van het christelijk onderwijs, dat zij te negatief waren over het wetsvoorstel en dat zij vooral positief aan de slag moesten gaan met hun opdracht. Afgezien van zijn oordeel over hun zorgen, blijft het belang van de positieve opdracht hoe dan ook staan.

Als christenen belijden, dat de Bijbelse boodschap een smaakmakend en bederfwerend zout is, dan moet hun inzet niet zouteloos worden. Voor zover christelijke scholen toch onvoldoende bij de les zouden zijn, ligt er bijvoorbeeld voor ouders een taak. Zij kunnen vragen stellen en meedenken, al dan niet in een medezeggenschapsraad, over de manier waarop leerlingen gevormd worden. De basis van de wet vraagt geen eenheidsworst van de heersende mening, maar respecteert eigenheid op grond van de vrijheid van onderwijs. Waar schuilen dan de bezwaren van de besturenorganisaties?

Nationale kernwaarden

De burgerschapswet schrijft scholen een aantal kernwaarden van de democratische rechtsstaat voor die in het onderwijs in ieder geval voldoende uit de verf moeten komen. Het gaat om vrijheid (of autonomie), gelijkwaardigheid en solidariteit. Deze begrippen geven uitdrukking aan de overkoepelende waarde van de menselijke waardigheid, maar die staat niet zozeer centraal in het toezicht. Het formuleren van nationale kernwaarden is nieuw. Tot op heden werden deze kernwaarden ook wel benoemd door de inspectie, maar er kon niet handhavend worden opgetreden. Dat verandert nu. **De inspectie zal aan de hand van de kernwaarden vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit gaan toetsen of het burgerschapsonderwijs op orde is. Christelijke scholen en besturenorganisaties zijn er niet gerust op dat dit goed uitpakt.**

Voordat we aan de wettelijke kernwaarden toekomen, eerst een stapje terug. Het eerste aandachtspunt is namelijk dat scholen hun opdracht niet moeten laten verschralen tot die wettelijke kernwaarden. Zijn er vanuit christelijk perspectief niet ook andere, misschien nog wel belangrijkere waarden te benoemen? Te denken valt aan barmhartigheid. In een genadeloze prestatiecultuur kan dat Bijbelse grondwoord een bevrijdende en genezende werking hebben. En het woord zelfverloochening zou misschien ook niet misstaan. In het onderwijs is volop aandacht voor individueel scoren en leerlingen krijgen mee, dat ze zichzelf voldoende moeten profileren, maar wat betekent de christelijke roeping tot dienstbaarheid praktisch voor een gezonde manier van jezelf wegcijferen? De school en de samenleving zijn immers gemeenschappen en geen vergaarbakken van individuen. En nog een laatste duit in het zakje: ook de koepelwaarde van menselijke waardigheid heeft juist in deze tijd bijzondere betekenis. Hoe kijken we bijvoorbeeld naar kwetsbaar en gebrekkig menselijk leven?

Seculiere normen en christelijke deugden

Uit het voorgaande volgt dat de keuze van de kernwaarden en deze kernwaarden als zodanig geen wezenlijk probleem zijn. Scholen mogen aanvullende kernwaarden kiezen en christenen functioneren met overtuiging binnen de kernwaarden van de democratische rechtsstaat. Het is met goed recht zelfs te verdedigen dat die democratische rechtsstaat en deze kernwaarden rusten op een christelijk fundament. Het probleem zit vooral in de praktische vertaling en normering van de kernwaarden. Tot in de twintigste eeuw verplichtte de wet scholen juist om leerlingen alle christelijke deugden bij te brengen, maar het zal duidelijk zijn, dat die deugden niet het uitgangspunt vormen voor de uitleg van de kernwaarden van de burgerschapswet.

“De wet gaat uit van de opdracht van de school om in het schoolplan de eigen visie op het onderwijs te formuleren. In het toezicht moet de inspectie uitgaan van die visie.”

“De inspectie zal aan de hand van de kernwaarden vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit gaan toetsen of het burgerschapsonderwijs op orde is.”

Trouw in het huwelijk is bijvoorbeeld een christelijke deugd (en nog steeds de wettelijke norm voor gehuwden!), maar het wordt door de heersende mening in de politiek eerder als ondeugd gezien. **De regering schreef bijvoorbeeld, dat een school niet zomaar kan uitdragen dat seksualiteit thuishoort in het huwelijk van man en vrouw, maar dat dit de nodige zorgvuldigheid vraagt. En in de Eerste Kamer benoemde een senator het vasthouden aan het onderscheid tussen man en vrouw als een scheppingsideologie.**

Scholen en ouders doen er goed aan om de grenzen van de wettelijke kernwaarden goed in beeld te hebben. Het is enerzijds begrijpelijk en goed dat scholen hun leerlingen bekend moeten maken met andere opvattingen en de mogelijkheden die de samenleving biedt. Het betekent anderzijds niet, dat scholen zich positief over al die mogelijkheden moeten uitlaten of leerlingen zelfs zouden moeten stimuleren het onderste uit de kan van de autonomie te halen. Het feit dat gehuwden in Nederland eenvoudig van elkaar kunnen scheiden, verplicht scholen niet om leerlingen, als het gaat om relatievorming te vertellen dat ze hun vriend of vrouw beter aan de dijk kunnen zetten, zodra zich een aantrekkelijker aanbod voordoet. Integendeel, dat zou moeilijk te rijmen zijn met een christelijk verhaal.
Er is bovendien geen enkele reden om zich de kaas van het brood te laten eten als het gaat om de uitwerking van de kernwaarden. **Christelijke scholen kunnen bijvoorbeeld met recht zeggen, dat je pas echt vrij en onafhankelijk bent, als je op Bijbelse manier autonoom bent, alleen afhankelijk van het oordeel van God en niet van mensen. In die lijn hebben sommige scholen als definitie van burgerschap dat zij leerlingen willen opvoeden tot zelfstandige, God naar Zijn Woord dienende persoonlijkheden.**

Naast de burgerschapswet is een extra gezichtspunt dat de inspectie steeds intensiever zal kijken naar de in 2016 ingevoerde zorgplicht voor veiligheid op school. De school moet ervoor zorgen, dat leerlingen kunnen rekenen op een fysiek, psychisch en sociaal veilig schoolklimaat. Ook dat is op zichzelf natuurlijk geen probleem. Hier geldt eveneens: iedere school streeft natuurlijk naar een dergelijk klimaat. Problematisch kan wel zijn, dat de samenleving en de inspectie die veiligheid steeds meer gaan bekijken door de bril van de individuele beleving en dat die beleving kan botsen met het belang van de gemeenschap. De spanningsvolle voorbeelden zijn in andere landen al te vinden. Wat te doen als een jongen op grond van zijn diepgevoelde beleving als meisje gebruik wil maken van de doucheruimte voor dames? En hoe om te gaan met seksuele vorming die te vroeg of ongepast aan de orde wordt gesteld?
Ouders mogen scholen dan aanspreken op hun zorgplicht voor de veiligheid van alle leerlingen! Hier spelen vaak niet alleen godsdienstige bezwaren, maar er zijn doorgaans ook stevige wetenschappelijke bedenkingen te plaatsen. Laten scholen zich daar rekenschap van geven. Zouden christelijke scholen overigens niet moeten uitdragen dat de diepste geluksbeleving – de Statenvertaling gebruikt het woord 'welgelukzalig' – te vinden is in een leven volgens de bedoeling van onze goede Schepper?

LHBTIG: respectvol onderwijs voor iedereen

De wetgeving in Nederland gaat uit van een pluriforme samenleving. Er zijn nu eenmaal veel burgers met uiteenlopende overtuigingen in ons land en die moeten allemaal met elkaar door een (school)deur. Die pluriformiteit spreekt ook duidelijk uit het wetsvoorstel. Het onderwijs moet namelijk op herkenbare wijze kennis over en respect voor verschillen bijbrengen, met name als het gaat om godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, handicap of seksuele gerichtheid. Dat respect moet volgens de wet ook in de schoolcultuur blijken. Vaak gaat in de media de aandacht uit naar respect voor genderidentiteit en seksuele gerichtheid.

Dat is ook te begrijpen, als we letten op situaties van onveiligheid en mishandeling. Respectvolle zorg voor deze leerlingen staat buiten kijf. Maar biedt de norm van respect niet evenzeer bescherming aan gelovigen en is die niet ook in toenemende mate nodig? De wet geeft gelovigen in ieder geval geen reden om zichzelf aan de rand van de gemeenschap te plaatsen.

Gelovigen hoeven niet de methoden over te nemen van de lobby voor lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen, transgender en intersekse personen (LHBTI), maar ze mogen er wel bescheiden en beslist aandacht voor vragen dat ook de G van gelovigen bestaat.

Christenen zullen zich betrokken, zorgvuldig en respectvol willen inzetten voor burgerschapsonderwijs. Dat betekent geen naïveteit over het resultaat van hun inspanning. Wie belijdt dat zijn burgerschap in de hemel is, moet erop rekenen dat het op aarde zomaar kan knetteren. Christus heeft geen maatschappelijk succesverhaal beloofd, maar wel een groot loon voor trouwe dienaren. ■

Gijsbert Leertouwer

De heer Leertouwer is beleidsmedewerker van de SGP-fractie in de Tweede Kamer

Genormeerde methoden in het christelijk onderwijs

Methodeontwikkeling

Van groot belang is dat leraren en docenten beschikken over onderwijsmethodes die in overeenstemming zijn met de Schrift. Hoe is het bijvoorbeeld mogelijk dat een juf op een christelijke/reformatorische school letters aanleert met ludieke filmpjes? Dat er geschiedenisboeken aan kinderen worden voorgelegd zonder dat de naam van de Heere erin voorkomt? Daarom is het nodig dat leerkrachten kunnen beschikken over specifiek christelijke methodes. Dat vraagt veel tijd en deskundigheid, want methodes voor scholen moeten voldoen aan bijvoorbeeld de kerndoelen van de overheid. Er zijn echter nog steeds mogelijkheden om christelijke methodes te ontwikkelen.

Veel is geschreven en gesproken over Onderwijs 2032. Het eindrapport van het Platform Onderwijs 2032 moet echter niet ons uitgangspunt zijn, maar datgene wat de Heere van ons vraagt in deze tijd. Daarbij hoeven we dit rapport niet links te laten liggen. Het is nuttig er kennis van te nemen. **Natuurlijk moeten de basisvaardigheden geoefend worden, maar belangrijker is de vraag of de doorwerking van de Bijbel in het onderwijs niet in het gedrang komt?**

Als we ons beperken tot geschiedenisonderwijs, dan blijkt dat dit vakgebied in het genoemde rapport onderdeel is van het domein Mens & Maatschappij. Het eindadvies 'Onderwijs 2032' schrijft over dit domein het volgende: "Leerlingen leren vanuit verschillende perspectieven naar de samenleving en de leefomgeving kijken: een historisch perspectief (op de impact die gebeurtenissen van nu en uit het verleden hebben op de samenleving), een geografisch perspectief (op de eigen leefomgeving, Nederland, Europa en de rest van de wereld) en een politiek, economisch en maatschappelijk perspectief (op bestuur, welvaart en samenleven)." We zien hier, dat de christelijke doelstelling met betrekking tot het geschiedenisonderwijs teloor is gegaan. Het gaat niet over het laten zien van Gods daden in de geschiedenis. De chronologie ontbreekt bovendien. De lijn vanuit de schepping tot Christus' wederkomst wordt ingeruild voor een hap-snap-benadering. Gaan we methodes binnenhalen die gebaseerd zijn op deze indeling? Het moet anders.

We moeten onze christelijke uitgangspunten inzake de kennisoverdracht vasthouden en methoden gebruiken die vanuit die uitgangspunten opgesteld zijn. Het chronologisch weergeven van Gods daden in de geschiedenis mag niet in het gedrang komen. *Vertel het door!* is een voorbeeld van een geschiedenismethode die uitgaat van christelijk uitgangspunten (zie afbeelding hiernaast).
Er moet meer geïnvesteerd worden in het opstellen van eigen kerndoelen en methodes. We maken ons grote zorgen over het feit dat er steeds minder draagvlak is voor het ontwikkelen van methodes voor het christelijk/reformatorisch onderwijs. Te gemakkelijk worden seculiere methoden ingevoerd op de scholen.

Nogmaals schrijf ik, dat we het eindrapport niet links moeten laten liggen, maar we moeten eerst zelf weten wat goed en nodig is en dan naar het rapport kijken en nagaan of we daar ook van kunnen leren. Thema's uit het eindrapport als persoonlijkheidsvorming, basisvaardigheden, digitale geletterdheid, burgerschap, kennisdomeinen, vakoverstijgende vaardigheden, verbreding en verdieping moeten vanuit Bijbelse beginselen benaderd en vormgegeven worden.

Maak gebruik van de keuzevrijheid die geboden wordt. Dat vraagt veel. Het gaat echter om onze kinderen en jongeren die opgroeien in een God vijandige wereld. In de middellijke weg moeten we doen wat onze hand vindt om te doen en dat in afhankelijkheid van Hem die alleen de wasdom geven kan.

Wie bepaalt ons curriculum, het leren en onderwijzen op onze scholen? Is het Paul Schnabel, voorzitter Platform Onderwijs 2032, of mag het door genade zijn een zich laten leiden door het Woord des Heeren en de Geest van Christus? ■

Drs. R.A. van der Garde

De heer Van der Garde is voorzitter van de werkgroep van de geschiedenismethode Vertel het door!

Foto: Google Headquarters, Mountain View, California.
Bron: Shutterstock, Achinthamb

De levensverandering door Google

Millennials en Google: het nieuwe geloof

Burgers die in het nieuwe millennium zijn geboren, worden terecht millennials genoemd. Ze weten niets van bekabelde telefooncommunicatie, een handgeschreven brief met postzegel of kranten die met de fiets bezorgd worden en kennen slechts drie of vier televisiezenders. Hun wereld is een wereld van digitale, draadloze, direct ter hand beschikbare informatie, communicatie en entertainment. Ze zijn nooit naar een openbare bibliotheek geweest en ze bestudeerden nooit een plattegrond of lazen encyclopedieën.

De mogelijkheid die zij nu hebben is om Google hardop sprekend te bevragen en krijgen onmiddellijk antwoord op basis van vooraf gedefinieerde antwoorden die Google zelf heeft ingesteld.
Dit zorgt ervoor, dat het antwoord dat Google aflevert, wordt ontvangen als een hoogstwaarschijnlijk aanneembare waarheid en geeft een versterking van de eigen visie op hun eigen ontworpen wereld. Een dergelijk potentieel narcisme verandert een land in een groot aantal kleine demagogen van wie de persoonlijke mening niet noodzakelijkerwijs overeenkomt met hun eigen profiel of imago.

En ze hebben hier geen problemen mee. **Het is een levendige denkwijze en een verzonnen doctrine. Het dient om het Bijbelse geloof te vertekenen tot een of andere maskerade en om satanische rebellie te accepteren als een begrijpelijke optie.**

Google staat voor het concept van een getal met een oneindig aantal nullen of een oneindig aantal opties. Het is verbonden met totale vrijheid, totale verwarring, totale controle of totale slavernij en dit alles tegelijkertijd. Het motto van het bedrijf was ooit het beroemde "do not evil" misschien vanwege de mogelijkheid kwaad te doen.

Als je het woord 'kwaad' googelt, zijn er zoveel antwoorden, dat je je afvraagt of zoiets echt bestaat. In de millennial-volkstaal is googelen het zoeken naar antwoorden of na te denken of zelfs in de juiste omstandigheden te bidden. Dit fenomeen van het digitale tijdperk sticht een nieuw geloof. Een geloof van menselijke proporties die de Bijbel vervangt met een online vraag, die God met een schijnbaar oneindig aantal antwoorden als acceptabele keuzes zou beantwoorden en googelen zou vervangen voor het gebed.

> **"Het antwoord dat Google aflevert, wordt ontvangen als een aanneembare waarheid en geeft een versterking van de eigen visie op hun eigen ontworpen wereld."**

Het collectieve denken van de mensheid als een bijenkorf-mentaliteit wordt verheven tot een messias-achtige positie.

Google topman Schmidt krijgt advertentie-inkomsten en arbitragemacht over zoekregels voor zoekopdrachten, maar dat lijkt millennials niet uit te maken. Ze zijn blij met deze eigen controle. Het goede dat Google doet en het gemak waarmee ze toegang geeft tot zoveel levensnuttige tools is echt verbazingwekkend, maar het kan nooit het ware geloof en de echte relatie met onze Schepper, Jezus Christus, vervangen. Deze transformatie in onze cultuur is alarmerend.

Google, Amazon, Tesla, Facebook en andere technische goeroes van de 21e eeuw hebben een nieuw geloof gecreëerd op basis van een nieuw concept van eeuwig leven. Het transhumanisme leert, dat door het downloaden van iemands online profiel, het in de 'cloud' te lanceren en vervolgens een robotversie van jezelf te maken, jij je eigen schepper kunt worden. Je kunt eeuwig leven als je het digitale en kunstmatige op de een of andere manier zou kunnen samensmelten met het biologische en menselijke, en zou de hybride (= mengvorm) fusie de redder van de aarde en de mensheid opleveren.

Het technologische denken en de mogelijkheden van de millennials hebben hen verleid tot deze en andere godslasteringen. Jezus werd mens, vergoot echt bloed voor de mensheid, en stierf een menselijke dood om eens en voor altijd de enige Redder te worden.

Moderne transhumane idealen zijn een valse religie, een oorlog tegen het ware geloof en destructief voor jonge geesten. In dit schijngeloof is het bijbelse geloof gevaarlijk en moet het worden vervangen, waarbij alle christelijke aanhangers geen invloed meer uit kunnen oefenen.

Het klimaatveranderings-dogma van de VN gaat werkelijk over dit nieuwe geloof. Ze willen een wereld creëren waarin alleen de echte 'transhuman' (= de genetisch verbeterde mens) een aarde kan overleven zonder leefbare lucht. De millennials zijn de eerste generatie die geschikt zijn om proefkonijn te zijn in dit duivelse experiment.

De transformatie die nu aan de gang is, is het einde voor een land. Het sinds lang verouderde en zichzelf-vernietigende concept van religie zal worden verwijderd samen met het simplistische idee van een natie. Het donkerste deel van de duisternis wordt nu ingewijd.

Denk aan Romeinen 1: 21: *Want zij hebben, hoewel zij God kennen, Hem niet als God verheerlijkt of gedankt, maar zij zijn verdwaasd in hun overwegingen en hun onverstandig hart is verduisterd.* ■

dr. Phil Stringer

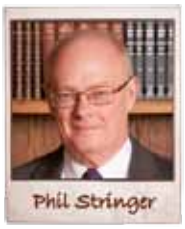

Dr. Stringer was predikant, docent en hoogleraar

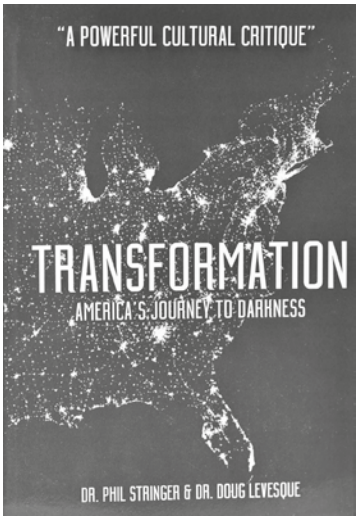

Bron: boek *Transformation* van dr. Phil Stringer en dr. Doug Levesque

Enkele wijzigingen zijn aangebracht.

"Moderne transhumane idealen zijn een valse religie, een oorlog tegen het ware geloof en destructief voor jonge geesten."

DOORDENKER:

"Wie tucht liefheeft, heeft kennis lief; maar wie terechtwijzing haat, is dom."

Spreuken 12:1

Achtergrond ideologie

Ideologieën zijn wijdverbreid in onze tijd. Deze komen uit heel verschillende richtingen: van links en rechts, van goddelozen en vromen, van atheïsten en misleide christenen.
De eerste komt van een meer atheïstisch-seculiere kant: de nieuwe eco- of klimaatreligie, vooral belichaamd door het kind Greta Thunberg, dat door linkse alternatieve kringen in de schijnwerpers werd gezet. Wat we lezen in Jesaja 3:4 als Gods oordeelswoord lijkt nu steeds meer in vervulling te gaan: *Ik zal jongens aanstellen als hun vorsten, willekeur zal onder hen heersen.* Zelfs als sommige ecologische eisen gerechtvaardigd zijn en serieus moeten worden genomen, worden ze momenteel overdreven tot een ideologie en zelfs een religie.
De tweede ideologie komt mysterieus en vroom over: de bewering dat de aarde geen bol is, maar een platte schijf. Daarbij verwijst men zelfs naar de Bijbel, maar herinterpreteert op brute wijze de bijbehorende passages: de Bijbelse uitspraak bijvoorbeeld dat de HEERE "de aarde stevig heeft gegrondvest". Dat is echter beslist niet in tegenspraak met zijn bolvorm, maar benadrukt het dat God heel zorgvuldig over de aarde waakt.

Wat is een ideologie?

Ideologie betekent letterlijk "leer van beelden". De mens maakt persoonlijk een beeld van zichzelf, de wereld en de godheid die hij aanbidt. Volgens dit beeld kijkt hij naar de wereld (het wereldbeeld). Zoals bekend is dit in tegenspraak met het gebod van de Heilige Schrift: *U zult voor uzelf geen beeld maken* (Exodus 20:4 ev)! Belangrijk is bij deze definitie het onderscheid tussen evangelie, religie en ideologie:

A. In het evangelie openbaart God zich aan de mens en verlost hij degenen die in Hem geloven.
B. In de religies kiest de mens (als subject) een object van zijn aanbidding, een godheid en probeert hij door zijn eigen inspanningen en werkgerechtigheid verlossing te bereiken.
C. In de ideologieën ontkent de mens elke transcendentie (het bovenaardse), erkent hij ogenschijnlijk alleen de direct waarneembare realiteit en vergoddelijkt hij zichzelf. Daarbij bouwt hij echter een quasi-transcendentie (vals bovenaardse) op vanuit idealen als vrijheid, gelijkheid, broederschap, natie, menselijkheid, welvaart, eenheid, autonomie, supermens, nieuwe goden, paradijs op aarde, enz. Ideologie wordt een quasi-religie, ter vervanging van de openbaring van Gods waarheid.

Hoogleraar dogmatiek, prof. Walter Künneth,, noemt vier kenmerken als basiselementen van een ideologie:

A. Immanentie -fundament en -oriëntatie: Alleen het hier en nu telt, deze ons bekende ruimte en tijd, die dient beïnvloed en veranderd te worden.
B. Antropologische benadering: dat betekent geloof in mensen en hun (onbegrensde) mogelijkheden. De mens wordt gezien als biologisch-materialistisch (mens als dier of machine), liberaal-idealistisch (de mens is vrij en van nature goed) of collectivistisch (de mens is een sociaal wezen).
C. Soteriologisch -futuristische tendens: een boodschap van verlossing wordt aangeboden; verlossing is mogelijk door de mens (mits hij de programma's van de ideologie volgt).
D. Juridisch activisme: Het gewenste heil kan en moet met alle beschikbare middelen tot stand worden gebracht, desnoods met geweld. De aanhanger van de ideologie heeft daarbij zijn "moeten" van acties.

Een ideologie is dus allesbehalve tolerant. In haar verschijning op het concrete politiek-maatschappelijke toneel en in de omgang met andere intellectuele stromingen en opinies, wordt zij gekenmerkt door de volgende vier kenmerken:

A. Absolute claim: de ideologie is de enige die waar is, ze heeft altijd gelijk. Elke concurrentie moet daarom worden onderdrukt. Andere ideologieën of religies kunnen alleen worden getolereerd om diplomatieke of tactische redenen en slechts voor een beperkte periode.
B. Universalistische intentie: de ideologie wil alle gebieden van het leven van de samenleving en van het individu domineren; het resultaat zijn totalitaire staten.
C. Ideologieën zijn substituten voor religie.
D. Psychologische symptomen: De volgeling van de ideologie moet er absoluut aan toegewijd zijn en degenen die anders denken haten en bestrijden (soms verborgen achter een mantel van schijnbare tolerantie).

Ideologische kenmerken komen onder meer naar voren bij de volgende stromingen: alle "ismen", d.w.z. communisme, nationaal-socialisme, neo-marxisme, kapitalisme, racisme, evolutionisme, humanisme, oecumenisme, liberalisme, theologisch modernisme; één-wereld ideologie; bepaalde psychologische, sociologische, etnologische, menswetenschappelijke en andere scholen en de nieuwe eco-religie.

Het enige nuttige en bevrijdende antwoord op elke vorm van ideologie is het evangelie van Jezus Christus, de op aarde geboren Zoon van God, Redder en Heere. Hij zegt: *Als u in Mijn woord blijft, bent u werkelijk Mijn discipelen, en u zult de waarheid kennen, en de waarheid zal u vrijmaken. Als dan de Zoon u vrijgemaakt heeft, zult u werkelijk vrij zijn* (Johannes 8:31-36). ■

Dr. Lothar Gassmann
Bron: *Der schmale Weg Nr. 1/ 2020* De tekst zelf komt uit *KLEINES IDEOLOGIEN-HANDBUCH* van Lothar Gassmann

Kort nieuws

➤ VERGETEN! IK DOE HET GELIJK.

Gelukkig hebben vele donateurs de bijdrage voor het werk van B&O (€15,-) al overgemaakt en ook de jaarlijkse incasso heeft inmiddels plaatsgevonden. Als u nu nog niet hebt betaald, wilt u dit dan zo spoedig mogelijk doen door overmaking van die €15,00 op rekening NL67INGB0000824575 onder vermelding van '**Contributie 2021**' en vergeet dan niet uw '**postcode**' en '**huisnummer**' te vermelden. ■

➤ NIEUWE BESTUURSLEDEN

Het bestuur is op zoek naar nieuwe bestuursleden. We willen graag het bestuur aanvullen en frisse ideeën binnenhalen. Bijbel & Onderwijs is 40 jaar geleden opgericht om mee te helpen aan het monitoren (bewaken) van de christelijke identiteit in het onderwijs. B&O wil leden en niet-leden helpen waakzaam te zijn door te informeren en te wijzen op invloeden die tegen het Bijbelse denken ingaan vooral op het terrein van opvoeding en onderwijs, maar ook daarbuiten.

Sinds 2013 ben ik betrokken als bestuurslid. Zelf kom ik niet uit het onderwijs, maar ik zag voor mij toch een taak in het analyseren van ontwikkelingen en waarschuwen als het tegen een Bijbelse leefwijze ingaat.
Het wordt steeds moeilijker om in de dagelijkse beslommeringen vast te houden aan wat de Bijbel leert. Soms lijken ontwikkelingen heel mooi, maar is het bij nader onderzoek niet iets waar we als Bijbelgetrouwe christen in kunnen volgen. Ik vind het een uitdaging om hiervoor te waarschuwen en ondersteuning te bieden aan anderen die tegen dezelfde vragen oplopen. Herkent u zich hier ook in?

Voor die taak zoekt het bestuur meer leden, daar twee leden het plan hebben om hun activiteiten voor B&O te beëindigen.

We zoeken Bijbelgetrouwe mensen met een goed onderscheidingsvermogen. Ervaring in het onderwijs is een pre, maar vooral is van belang een bewogenheid om anderen te ondersteunen in het vasthouden aan de Bijbelse waarheid.

Als u geïnteresseerd bent, komen we graag met u in contact.

Irene Matzken, bestuurslid ■

➤ BEMOEDIGING

Naar aanleiding van de digitale nieuwsbrief, mei 2021, ontving de secretaris de volgende bemoediging:

"Genade zij u en vrede,
Bedankt voor jullie heldere kennisgevende berichten. We zijn dankbaar voor jullie werk. Houd vol en blijf scherp in het beoordelen en onderscheiden. Vrees niet, want Jezus Christus is met ons tot aan de voleinding der wereld.
Maranatha!"

Naam en adres zijn bij de secretaris bekend. ■

➤ GODS VERBAZINGWEKKENDE SCHEPSELS

Bij wayoflife.org verscheen een boek met bovenstaande titel waarin 29 dieren worden besproken. Op de site staat kort de inhoud vermeld. Dit boek bevat fascinerende en leerzame studies over de volgende dieren:

- alligator, slangenhalsvogel, zeearend
- vleermuis, zwarte wouw, jachtluipaard, koekoek
- klipdas, libel, grote blauwe reiger
- beer, paard, kolibrie, luipaard
- leeuw, wilde eend, monarchvlinder
- visarend, struisvogel, patrijs, pelikaan
- dikbekfuut, zoutwaterkrokodil
- spreeuw, geleedpotige, wilde kalkoen, wevervogel
- carolina-eend en specht.

Er zijn ook studies over vogeltrek en de vliegveren van vogels. Elke studie gaat vergezeld van een foto van hoge kwaliteit, genomen door de auteur. De Bijbel leert ons, dat de schepping een goddelijke openbaring is (Rom 1:20) en draagt ons op om de schepsels die God heeft gemaakt te bestuderen: *Ga tot de mier, gij luiaard, zie haar wegen en word wijs* (Spr 6: 6). De Schrift staat vol met lessen uit de schepping. Toen God Job vermaande en onderwees, noemde Hij elf soorten dieren en sprak over hun gewoonten (Job 38 - 41).

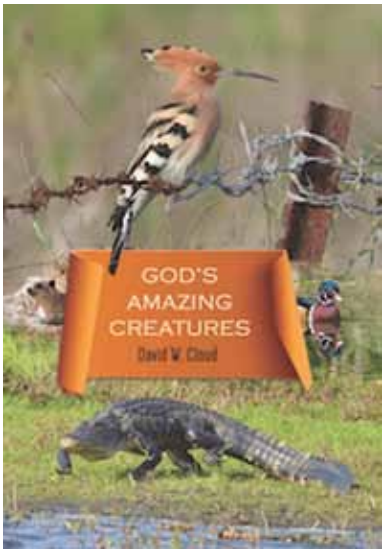

De auteur is David W. Cloud.
Het boek telt 128 blz.
De prijs is $15,95 en voor het e-book $9,95 ■

➤ WIKIPEDIA: GEDACHTEPOLITIE VOOR LIBERALEN

Volgens de nieuwsbrief van wayoflife.org van 23 juli 2021 waarschuwt Larry Sanger, mede-oprichter van Wikipedia, dat de online encyclopedie te eenzijdig is geworden en overladen is met liberale bronnen. Hij beweert, dat Wikipedia een tegenstander is geworden van een verantwoorde voorlichting. Sanger noemt als voorbeelden: melding over Black Lives Matter, de verkiezingen van 2020, de twee afzettingsprocedures van voormalig president Donald Trump en andere politiek verdelende onderwerpen. Hij betreurt ook, dat conservatieve sites als Fox News, de New York Post en de Federalist worden

geweerd als officiële bronnen. "Die zijn misschien tegendraads of conservatief, maar ze zijn nauwelijks radicaal; ze zijn nog steeds mainstream," schrijft hij. Hoe kunnen dergelijke standpunten ooit een plaats krijgen op Wikipedia? Antwoord: Vaak kunnen ze dat niet, als er geen betrouwbare bronnen beschikbaar zijn om erover te berichten."

Gewijzigd en beperkt overgenomen ■

➤ MULTICULTI

In dit boekje worden door de auteur, prof. dr. R. Franzke, de achtergronden van islam, boeddhisme, hindoeïsme en christendom aan de hand van hun bronnen bekeken. De vraag is of integratie van deze religies in de Westerse samenleving mogelijk is. Het is van groot belang dat uit de basisteksten moet blijken of ze vreedzaam en tolerant zijn. De auteur komt tot een duidelijke stellingname. 56 blz., € 4,95

Citaat (blz. 41)
De grote wereldreligies zijn niet gelijk en ook niet gelijkwaardig. De mensen van de onderscheiden religies aanbidden in geen geval dezelfde God. De godheden die zich in de verschillende geschriften openbaren, hebben totaal verschillende persoonlijkheden. Zo kan er niet gemeenschappelijk, interreligieus, gebeden worden. Christenen en niet-christenen bidden tot heel verschillende 'godheden'.

Er is ook geen gemeenschappelijk wereldethos van naastenliefde, tolerantie en geweldloosheid in de grote wereldreligies. … Alleen het strikt op de Bijbel gefundeerde christendom is een religie van onbeperkte naastenliefde en absolute geweldloosheid. ■

➤ CULTUURMARXISME

Op de conservatieve site *How Cultural Marxists In Our Midst Are Grinding Christianity Down* staat een uitgebreid artikel over de invloed van het cultuurmarxisme. Bekend als de vader van dat marxisme vatte de Italiaanse communist, Antonio Gramsci, zijn strategie voor het ontmantelen van christelijke naties zo samen:

"Socialisme is precies de religie die het christendom moet overweldigen. Het socialisme zal zegevieren door eerst de cultuur vast te leggen via infiltratie van scholen, universiteiten, kerken en de media door het bewustzijn van de samenleving te transformeren."

Een voormalig FBI-agent, Cleon Skousen, somt in zijn bestverkochte boek *The naked communist* 45 doelen op om bijvoorbeeld Amerika van binnenuit te ondermijnen. Twee van die doelen hebben betrekking op het afnemende christendom.
Doel nr. 27 roept communistische strijders op om kerken te infiltreren en geopenbaarde religie te vervangen door "sociale" religie. Geopenbaarde religie is gebaseerd op de Bijbel; het communistische concept van sociale religie leert burgers om naar de overheid te kijken, in plaats van naar God, voor hun dagelijkse redding. Bijbelse religie gaat over individuele verlossing, terwijl sociale religie over collectieve verlossing gaat.
Doel nr. 28 roept communistische strijders op om scholen te infiltreren en gebed en elk type religieuze uitdrukking te elimineren op grond van het feit dat dat het beginsel van scheiding van kerk en staat schendt.
Verkort overgenomen ■

➤ MANIPULATORS

Op blz. 10 staat een kort artikel onder de kop *Francis Schaeffer* waarin Sarah Leslie waarschuwt voor valse profeten (manipulators). In haar artikel op de site *Herescope: Valse Profeten* staat o.a. het volgende persoonlijke getuigenis.
"Ik groeide op in een huis waar mijn vader elke avond tegen de televisie schreeuwde. Het was op het hoogtepunt van de Vietnam-oorlog (in dezelfde tijd dat Schaeffer zijn boek schreef, rond 1970). Pa geloofde niet wat de nieuwslezers hem vertelden. Hij realiseerde zich, dat hij bepaalde verhalen kreeg voorgeschoteld met suggestieve visuele beelden. Hij was geen dommerik. Hij was een WO II-veteraan en begreep, dat de verhalen die uit de oorlog voortkwamen, werden verfraaid om een verhaal te spinnen dat de politici goed uitkwam. Het was mijn vader die me voor het eerst vertelde over de media- tunnelvisie. Hij koos ervoor om niet gemanipuleerd te worden. Dus discussieerde hij elke avond hardop met de nieuwsexperts. Ik heb God vele malen in mijn leven gedankt, dat Hij mij een vader gaf die vrijmoedig vragen stelde en niet goedgelovig was. Mijn vader oefende onderscheidingsvermogen (discernment) uit." ■

➤ CHRISTENEN IN GEVAAR IN AFGHANISTAN

Het volgende is een uittreksel uit "Taliban in Kabul," Release International, 16 aug. 2021: "Nu de Taliban hun greep op Afghanistan verstevigen, waarschuwt Release International, dat het aantal aanvallen op christenen in de hele regio waarschijnlijk zal toenemen, omdat de snelle opmars van de Taliban extremisten aanmoedigt. De grote Afghaanse steden zijn als dominostenen voor de Taliban gevallen, in het streven van de militanten om een islamitisch emiraat te stichten. Een kerkleider in Afghanistan zei, dat christenen in grote angst leven. Sommigen die voor de regering werkten, worden nu geconfronteerd met represailles, en wie als christen wordt geïdentificeerd, kan

worden gedood. Christenen lopen het risico verraden te worden, zelfs door hun eigen familieleden. (...) Als men zich als christen ontmaskert, loopt men het risico van afvalligheid te worden beschuldigd, waarop de doodstraf of een gevangenisstraf staat. Er zijn ook eerwraak-moorden gepleegd op christenen door hun families. (...) Duizenden Afghanen, waaronder christenen, zoeken hun toevlucht in buurland Pakistan. Maar ook daar neemt de invloed van de Taliban toe. Sommige waarnemers zeggen, dat Pakistan de Taliban een veilig toevluchtsoord heeft geboden en hen van wapens en financiële middelen heeft voorzien. Voordat de Afghaanse president vluchtte, beschuldigde hij Pakistan ervan dat het duizenden jihadstrijders de grens had laten oversteken om de Taliban te steunen." ■

Bron: *Friday Church News Notes*, 27 augustus, 2021, www.wayoflife.org (Het artikel is ingekort).

➤ ROLLENSPEL

Een monteur van een grote kabelexploitant deelde tijdens een bezoek bij een donateur van B&O mee, dat hij en zijn collega's één keer in de twee jaar het rollenspel beoefenen in verband met eventuele agressie van klanten. Het spel was en is nog steeds in. Aan het eind van de vorige eeuw verschenen waarschuwende boeken als *In de greep van de groep* en *Welke rol speelt rollenspel?* en de in dit magazine vermelde Duitse auteur, dr. Lothar Gassmann, schreef de brochure *Was bewirkt Gruppendynamik?* Waarom? Het spel behoort tot de zgn. actiemethoden van de humanist Jakob Levi Moreno. Volgens hem is de mens door het huidige opvoedingssysteem zijn spontaniteit en creativiteit kwijt. Daardoor ontstaat bij het individu rolfixatie en reageert men star i.p.v. flexibel. Door spel in en door "de groep" moet je je leren invoelen in de gevoelens, denkwereld of situatie van een abstract persoon, bijv. in de denkwereld van "de" Jehova Getuige of moet je leren reageren op een persoon die agressief is. Een bezwaar is dat Moreno net als het humanisme een optimistische mensvisie heeft. De oorzaak van psycho-sociale conflicten ligt niet in de verdringing van een aangeboren spontaniteit, maar primair in de door de zondeval verbroken relatie met God. Moreno zoekt de schuld buiten de mens. ■

Op de site van B&O staat het artikel https://bijbelenonderwijs.nl/bijbel-en-onderwijs/rollenspel/ waarin ook het verschil met toneelspel wordt uitgelegd.

➤ "HOUSE OF ONE"

"Zeitruf", nr. 2/2021, een tijdschrift voor bijbelse oriëntatie voor belijdende christenen, vermeldt een bericht over het "House of One" (Huis van Eén) in Berlijn. Een rabbijn, een predikant en een imam hebben op 27.05.21 de eerste steen gelegd voor dat "Huis". Een interreligieus vredessymbool vertegenwoordigt de drie monotheïstische Abrahamitische godsdiensten. De voorzitter van de Bundestag "noemde het een plaats van tolerantie en openheid. Gelovigen en anderen moeten elkaar in wederzijds respect ontmoeten." De redactie van Zeitruf gaf het volgende commentaar. Een deel wordt overgenomen. "Alle inspanningen van dit "Huis van Een" zijn zinloos, ze werken niet. Een humanistische eenheid, gebouwd op de "goede wil", die zonde en vergeving door Jezus Christus uitsluit of verklaart als een van de vele wegen naar God, zal schipbreuk lijden. (...)

Het is altijd verbazend hoe naïef vooral de lutherse kerk is. Ze denkt, dat als ze afwijkt van de kernuitspraken van het evangelie, de anderenook compromissen met hun geloof zouden aanvaarden (in de eerste plaats de moslims)."

Hier ligt de nadruk op de gemeenschappelijke noemer dat de drie monotheïstische godsdiensten teruggaan op Abraham. Het spreekt echter vanzelf dat de lijn van zegening en verlossing loopt via Izaäk en niet via Ismaël. Izaäk was de beloofde zoon van Abraham, die verwekt en geboren werd door het geloof van Abraham in de belofte van God. Ismaël daarentegen was het resultaat van Abrahams vleselijke omgang met Hagar. Paulus noemt de goddelijke lijn in Romeinen 4:16. Alleen in deze goddelijke lijn is vrede en broederschap mogelijk. Slechts door het bloed van Jezus Christus worden wij door één Geest tot één lichaam gedoopt. Al het andere is wensdenken.■

Op de site van B&O staat o.a. het artikel https://bijbelenonderwijs.nl/huis-van-islam/islam-en-christendom-met-elkaar-vergeleken/

➤ BIJBEL OF KORAN

Dat is de titel van een boek in de webshop. Het boek geeft gedegen achtergrondinformatie van het islamitisch denken uit Koran, Hadith en soenna betreffende de Waarheidsvraag. Het telt 80 blz. en de prijs is € 5,95. ■

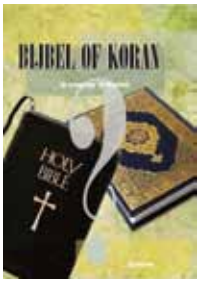

Zie webshop Bijbel & Onderwijs

➤ DRIE MILJARD

Drie miljard mensen hebben nog nooit van den Heere Jezus gehoord en hebben geen christenen of christelijke gemeentes in hun omgeving. Hierop is gewezen door de directeur van de Duitse afdeling van de zendingsorganisatie OM (voorheen: Operatie Mobilisatie), Doron Lukat. ■

Bron: Topic, augustus '21